

PROGLAŠEN ZAKON O GMO

Hadžiosmanović¹, M.

Nakon dugotrajnih rasprava u javnosti i stručnim krugovima Hrvatski sabor u svojoj sjednici od 20. svibnja 2005. godine donio je Zakon o genetski modificiranim organizmima a 27. svibnja Predsjednik Republike donio je odluku o njegovu proglašenju. Time je hrvatska legislativa iz područja hrane obogaćena za još jedan ključni propis koji je na tragu usuglašavanja zahtjeva svjetskog i europskog zakonodavstva.

Zakonom se uređuje postupanje sa genetski modificiranim organizmima (GMO), prekogranični prijenos GMO i proizvoda koji sadrže i potječu od GMO-a, ograničava njihova uporaba, uvođenje u okoliš, stavljanje na tržište, rukovanje, prijevoz, pakiranje i postupanje sa otpadom nastalim uporabom GMO-a.

Definirani su opći pojmovi koji su u uporabi u vezi s problematikom genetski modificiranih organizama a predstavljaju osnovnu terminologiju usklađenu s međunarodnim propisima. Zakonom je određen način provedbe za obavljanje stručnih, upravnih i inspekcijskih poslova za GMO i proizvode koji sadrže ili potječu od genetski modificiranih organizama. U posebnom poglavlju određuje se prekogranični prijenos, provoz, uporaba, namjerno uvođenje u okoliš te stavljanje na tržište GMO proizvoda ili onih koji od njih potječu. Dopuštenje za uporabu GMO-a izdaje rješenjem nadležno tijelo koje utvrđuje način rada i mjere sigurnosti, dopuštene tehnike i genetske modifikacije. Sukladnost prijave za dobivanje

dopuštenja stavljanja na tržište GMO-a ili proizvoda koji ih sadrže utvrđuje nadležno tijelo (Odbor za uvođenje GMO-a u okoliš i/ili Hrvatska agencija za hranu) nakon provedene javne rasprave.

Značenje potonjeg Zakona sa stanovišta kakvoće mesa i mesnih proizvoda u nekoliko je navrata bilo predmetom javnih rasprava. Prerađivači mesa trebaju biti svjesni činjenice da je primarna uporaba genetski modificiranih organizama vezana za područje biljne proizvodnje te se rizici uporabe GMO-a prvenstveno ogledaju u području hranidbe i uzgoja životinja. U tom smislu konzumiranje mesa i mesnih proizvoda može predstavljati potencijalni riziko za zdravlje konzumenta koji dosadašnjim istraživanjima nije u dovoljnoj mjeri potvrđen. Rezultati dosadašnjih kontrola inspekcijskih službi mesnih proizvoda u R. Hrvatskoj pokazali su da se tijekom njihove pripreme u tehnološkom procesu proizvodnje koriste kao dodaci i neki sastojci koji mogu potjecati od genetski modificiranih organizama (soja i dr.). U tom smislu meso i mesni proizvodi mogu predstavljati rizičnu hranu i biti potencijalnom mogućnošću ugrožavanja javnog zdravlja i uvođenja GMO u okoliš. Posebni problem u vezi s navedenim odnosi se na uvoz živih životinja, mesa i mesnih proizvoda u smislu uporabe genetski modificiranih organizama tijekom uzgoja i primijenjene tehnologije u zemljama iz kojih potječu a njihova uporaba nije navedena u popratnoj deklaraciji. ■

¹Dr.sc. Mirza Hadžiosmanović, redoviti profesor, Zavod za higijenu i tehnologiju animalnih namirnica, Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Heinzelova 55, Zagreb.

Dubravkin trg 7 • ZAGREB • CROATIA
Tel.: 01/6184-963 • 6184-973 • Fax: 01/6184-972

Oprema za mesnice, trgovine i ugostiteljstvo

